

Vår saksbehandler
Vera Lisa Opsahl, tlf. 33412607

Dokument dato
25.06.2013

Deres dato
14.06.2013

Vår referanse
2013/4209/OPVE

Deres referanse

Arkivkode
326

Orkdal kommune, rådmannen

Bårdshaug
7300 ORKANGER

Oversendelse av rapport fra tilsyn med brann- og redningsvesenets forebyggende arbeid i Orkdal og Skaun kommuner

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) oversender rapport etter dokumenttilsyn med brann- og redningsvesenets forebyggende arbeid i Orkdal og Skaun kommuner. DSB forutsetter at kommunen utarbeider en forpliktende handlingsplan og sender denne til DSB innen **01.11.2013**.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Brann og redning

Hans Kristian Madsen
avdelingsleder

Vera Lisa Opsahl
sjefingeniør

Vedlegg:
Funn som begrunner systemavvik
Veiledning innenfor sentrale tema

Kopi med vedlegg til:

Orkdal kommune, brannsjefen
Skaun kommune, rådmannen
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Bårdshaug	7300	ORKANGER
Rådhuset	7353	BØRSA
Statens Hus	7468	TRONDHEIM

Tilsynsrapport

1 Innledning

1.1 Generelt

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomførte tilsyn med brann- og redningsvesenets forebyggende arbeid andre kvartal 2013. Tilsynet er en kontroll av innsendt dokumentasjon og besvarelse av elektronisk spørreskjema.

Rapporten omhandler de avvik og anmerkninger som ble avdekket i forhold til de lovverk DSB forvalter, jf. punkt 2.

1.2 Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Etter lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 9, skal kommunen sørge for drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver på en effektiv og sikker måte. Utfyllende bestemmelser om dette er gitt i forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen (heretter kalt dimensjoneringsforskriften) og forskrift 26. juni 2002 nr. 847 om brannforebyggende tiltak og tilsyn (heretter kalt forebyggendeforskriften) kapittel 5 og 6.

Etter brann- og eksplosjonsvernloven § 8 fremkommer det at kommunen skal ha et system (internkontroll) for å sikre at kravene etter loven og forskriftene blir overholdt. Selv om bestemmelsen ikke fremkommer av loven kapittel 3, som omhandler kommunens plikter og fullmakter, fremgår det av lovens forarbeider at § 8 også gjelder bestemmelsene i kapittel 3. Dersom DSB ved en gjennomgang av innsendt dokumentasjon ser at pliktene, som for eksempel gjelder bemanning, ikke er fulgt, vil dette kunne være en indikasjon på at kommunen ikke har et system etter brann- og eksplosjonsvernloven § 8.

Kommunens internkontrollsystem skal sikre at kravene til brann- og redningsvesenets forebyggende og beredskapsmessige oppgaver til enhver tid blir overholdt. Kravene fremkommer av brann- og eksplosjonsvernloven og forskrifter gitt i medhold av denne, dvs. dimensjoneringsforskriften og forebyggendeforskriften. Et system etter § 8 bør inneholde følgende elementer:

- **Igangsette:** Sette mål og beskrive ansvar og myndighet.
- **Kartlegge:** Skaffe oversikt over aktuelle lover/forskrifter og kartlegge evt. avvik, kartlegge risiko.
- **Planlegge og prioritere tiltak:** Lage handlingsplan for gjennomføring.
- **Følge opp:** Gjennomføre tiltak, foreta jevnlig gjennomgang av systemet for å sikre at det fungerer i praksis.

Kravet til internkontroll omfatter også brann- og redningsvesenets FOREBYGGENDE plikter/oppgaver.

2 Hjemmelsgrunnlag og regelverk

Tilsynet er hjemlet i følgende lover og forskrifter:

- Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
- Forskrift 26. juni 2002 nr. 847 om brannforebyggende tiltak og tilsyn
- Forskrift 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

3 Tema og omfang for tilsynet

Tilsynets formål er å vurdere om kommunen har et internkontrollsystem som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven innen brann- og redningsvesenets **forebyggende** arbeid overholdes.

Systemet ble kontrollert på følgende områder:

- bemanning ledelse/forebyggende avdeling
- kompetanse forebyggende avdeling
- risiko- og sårbarhetsanalyse
- plan over brannverntiltak
- myndighetsutøvelse ved tilsyn
- informasjonstiltak
- samarbeid med andre kommuner om brann- og redningsvesenets forebyggende oppgaver

4 Resultater fra tilsynet

4.1 Definisjoner

Avvik: ”Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov”.

Anmerkning: ”Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik”.

4.2 Avvik

Følgende avvik ble avdekket under tilsynet:

Avvik 1

Kommunens internkontrollsystem, som skal sikre at krav til brannforebyggende oppgaver fastsatt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven overholdes, er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra

Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

- § 8 Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid
- § 9 Etablering og drift av brannvesen

Kommentar

Kommunen plikter å gjennomføre et systematisk internkontrollarbeid for selv å kunne sikre at kravene til brann- og redningsvesenets forebyggende oppgaver til enhver tid blir overholdt.

Funn på blant annet følgende områder viser at internkontrollsystemet ikke er tilfredsstillende:

- bemanning
- risiko- og sårbarhetsanalyse
- plan over brannverntiltak
- samarbeid

Funnene er beskrevet i vedlegg 1.

Dette er funn som viser at kommunen ikke har et internkontrollsystem som sørger for at konkrete krav etter lov/forskrift blir fulgt. Det er derfor sannsynlig at det fins flere forhold som ikke er omtalt, men som vil bli avdekket gjennom et tilfredsstillende internkontrollsystem. Kommunen må skaffe oversikt over lokal risiko og aktuelle krav i brann- og eksplosjonsvernloven og tilhørende forskrifter for å kartlegge og lukke eventuelle avvik. En systematisk kartlegging av risiko vil gi et grunnlag for å planlegge og gjennomføre forebyggende tiltak i kommunen.

Dersom kommunen skal kunne tilfredsstille krav fastsatt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven, er det en forutsetning at brann- og redningsvesenet har tilstrekkelig med personell, og at personellet har de kvalifikasjoner som er nødvendige for å kunne ivareta brann- og redningsvesenets forebyggende oppgaver på en forsvarlig måte. Hvis kommunen ikke disponerer kvalifisert personell selv, må oppgavene løses gjennom kommunesamarbeid eller ved kjøp av tjenester.

4.3 Anmerkninger

Det ble ikke gitt noen anmerkninger under tilsynet.

5 Oppfølging av tilsynet

DSB ber om at det blir utarbeidet en fremdriftsplan med forslag til korrigerende tiltak i forhold til avviket som ble avdekket ved tilsynet. **Frist for å oversende fremdriftsplan til DSB er 01.11.2013.**

Fremdriftsplanen skal beskrive hvordan avviket ”ikke tilfredsstillende internkontroll” skal lukkes, og ikke være en plan som omhandler hvordan hvert enkelt funn skal utbedres. Det må fremgå av fremdriftsplanen at kommunen skal utarbeide et internkontrollsystem som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av loven overholdes, og når dette arbeidet skal være ferdigstilt. Det skal ikke sendes inn dokumentasjon i forbindelse med tilbakemeldingen. **Internkontroll i forbindelse med beredskapsarbeid er ikke en del av dette tilsynet.**

Tønsberg, 25.06.2013

Vera Lisa Opsahl
sjefingeniør